

Vergaderjaar 2023–2024

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 1219

BRIEF VAN HET PRESIDIUM

Aan de Leden

Den Haag, 11 september 2024

Het Presidium legt hierbij conform artikel 7.35 van het Reglement van Orde aan u voor het verzoek van de vaste commissie Digitale Zaken bij brief van 3 juli 2024 om het Rathenau Instituut te verzoeken een onderzoek te verrichten naar Online tracking. De onderzoeksvragen zijn opgenomen in de bijlage bij bijgaande brief.

Het Presidium stelt u voor om in te stemmen met dit verzoek.

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
Martin Bosma

Brief van de vaste commissie voor Digitale Zaken

Den Haag, 3 juli 2024

Geachte leden van het Presidium,

Namens de leden van de vaste commissie voor Digitale Zaken verzoek ik u aan de Kamer voor te stellen¹ om het Rathenau Instituut te verzoeken een onderzoek te verrichten naar Online tracking, zoals opgenomen in de bijlage. Het onderzoek valt onder een van de thema's van de Kennisagenda van de commissie Digitale Zaken (Online tracking).

Ik wil u vragen te bevorderen dat de Kamer hierover zo spoedig mogelijk een beslissing neemt.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Kathmann

De griffier van de vaste commissie,
Boeve

¹ Conform besluitvorming in de procedurevergadering van de vaste commissie voor de Digitale Zaken d.d. 3 juli 2024

Onderzoeksvragen

Het verzoek aan het Rathenau Instituut is om antwoord te geven op de volgende onderzoeksvragen.

- 1) Via welke methoden (welke technieken en *identifiers*) kunnen personen legaal en illegaal online getrackt worden? Hoe worden gegevens van personen verzameld, samengevoegd en doorverkocht?
 - a) Hoe ziet het online advertentie-ecosysteem eruit en wat is de rol van grote platforms en databrokers hierin? Welke bedrijven zijn de belangrijkste spelers in dit ecosysteem?
 - b) Welk type partijen (zoals *private intelligence*-bedrijven) hebben als bedrijfsmodel het gedetailleerd in kaart brengen van individuen op basis van online trackingmethoden? Hoe opereren deze partijen?
- 2) Welke van deze methoden zijn in Nederland en in de EU wettelijk toegestaan, welke niet en waar bestaat een grijs gebied?
- 3) Welke risico's voor de nationale veiligheid, privacy van burgers en digitale autonomie gaan gepaard met deze methoden? a) Wat zijn mitigerende maatregelen die burgers en organisaties kunnen nemen ten aanzien van deze risico's?
- 4) Op welke wijze kunnen geavanceerde technologieën zoals AI in de toekomst invloed hebben op de methoden en risico's van online tracking?
- 5) Welke alternatieve modellen zijn er voor de manier waarop het online advertentie-ecosysteem is ingericht?
 - a) Welke hiervan zijn veiliger, privacyvriendelijker en/of zorgen voor een verminderde afhankelijkheid van techreuzen?
 - b) Welke van deze modellen zijn al eens (succesvol) in de praktijk toegepast?
 - c) Hoe zouden alternatieve modellen op EU-niveau kunnen worden geïmplementeerd?
- 6) Welke ruimte heeft Nederland om een landelijk verbod of strengere beperking op te stellen?
- 7) Wanneer is er bij toestemming geven op tracking cookies sprake van *informed consent*?

Beoogd resultaat

Het verzoek aan het Rathenau Instituut is om een kort rapport op te leveren met daarin de beantwoording van de onderzoeksvragen. Het verzoek is tevens om de resultaten van het onderzoek toe te lichten in een technische briefing voor de commissie Digitale Zaken.

Het Rathenau Instituut is bereid en heeft ruimte in haar werkprogramma voor dit onderzoek. Het Rathenau Instituut heeft reeds kenbaar gemaakt dit onderzoek graag uit te voeren. Het instituut zal geen kosten in rekening brengen voor dit onderzoek. Het Rathenau Instituut heeft aangegeven dat het onderzoek goed aansluit bij hun werkprogramma, kennis en expertise.

Het Rathenau Instituut heeft aangegeven het overgrote deel van de onderzoeksvragen op basis van kwalitatief onderzoek te kunnen beantwoorden. Een tweetal vragen bevatten onderdelen die betrekking hebben op nationale veiligheid en private intelligence (vragen 1b en 3). Deze specifieke onderdelen vallen buiten het expertisegebied van het Rathenau Instituut. Het Instituut zal deze vragen voor haar onderzoek opvatten als vragen die gaan over de impact van online tracking op publieke waarden zoals privacy, autonomie en democratie.

Datum van aanbidding en openbaarmaking

Het Rathenau instituut verwacht in december 2024 het conceptrapport gereed te hebben. De ambtelijke staf zal dit concept van feedback voorzien. Het Rathenau Instituut zal het definitieve rapport in januari aanbieden aan de vaste commissie voor Digitale Zaken en is graag bereid om de bevindingen toe te lichten in een technische briefing. Wanneer het onderzoek is afgerond zal het openbaar gepubliceerd worden. Het exacte moment van publicatie wordt in overleg met de commissie bepaald.